

AUTONOMIA

POLITIKAI NAPILAP.

Az első zselési pénz
s a lap kezelését illető minden társ
gyak a szerkesztőséghez (Lakatos
utca 1 sz. a. I emeleten) inté-
zendők.

Bérmertetlen levelek
el nem fogadhatók.

Előfizetési felhívás az AUTONOMIA

1869-ik évi folyamára.

Egész évre	20 ft. — kr.
Félévre	10 " — "
Egy negyedre	5 " — "
Egy hónapra	1 " 80 "

Szegényebb sorsú nt. káplán vagy plebános urak számára mindazáltal, kiknek évi jövedelmük a rendes congrua illetéket alig haladja túl, az „Autonomiát“ mindjárt most is, 16, 8 és 4 forintért szívesen adjuk.

Az „Autonomia“
kiadó-hivatala.

Egyéni nézetek az autonomia körül.*

Midőn előbbi cikkemet az „Autonomia“ közlé, nem mulasztá el annak egyes helyeit megcillagozni. Engedje meg a szerkesztőség, hogy a megjegyzések nézetem további elmondására szolgáljanak alapul.

A választásokra vonatkozó cikkek, melyek az „Autonomiában“ közöltettek, feleslegessé teszik a hosszab jegyzetekben feleletet abbéli aggodalmaimat illetőleg, melyeket a Deákpart főpapjaink részéről történt ajánlatgátása költött bennem, mert az „Autonomia“ az ajánlatgátást a jelen körülmények közt nagyon természetesen találja.

Engedje meg az „Autonomia“, hogy ellenkező véleményem lehessen. Lehet, hogy az alapság közt találkoznak olyanok, kik a balparttól vannak és remélnék — mit tudom én mit? De én úgy tudom, hogy az ilyen pap nagyon ritka. A kath. alrendű papság értelmi műveltsége egyáltalában nem engedi feltételezniük, hogy az be ne lássa, miszerint a balpart (már t. i. a jelenlegi) törekvései, édes hazánk javát nem célozzák; belátva pedig ezt, lehetlen oly elfoglaltságnak hinnünk valakit, hogy szándékosan, tudva és akarva oly irányzatok mellett lelkesüljön, oly törekvéseket támogasson, melyek nemzeti létünket helyezik kérdésbe. Így levén meggyőződve az alrendű papságról, a politikai part ajánlatgátását főpapjaink részéről fölöslegesnek tartom, annál inkább, mert a deák-parti lapok naponkénti közleményei a választási mozgalmakról — csakugyan hüik, igazak — igazolják az „Autonomia“ azon helyét, ahol mondatik: a Deákpartnak nincs oka aggodni, nekünk pedig eszünkbe nem jut oly ügyet támogatni, — mely elég, hogy önmagában találja meg a legerősb támaszt. (Autonomia, 1869. 18. sz.) Mi is ily helyzetben vagyunk s azért ha valaki a főpapok által történt ajánlatgátás igazolásában a superflua cautela-t említené, eleve megjegyezzük, hogy ép az aggodalmaink alapja, mert az alkalmazott elvek vas következettsége erkölcsileg megbélyegző lehet. De végre fölösleges az ajánlatgátás az elszedültek megtérite szempontjából, mert aki a ténre állott, azt arról lecsalni mézeskalácsal is nehéz dolog.

Midőn e kérdést vettem fel: vajjon ha a balpart kerülne szőnyegre, fogja-e azt a főpapság ajánlani, támogatni, — az „Autonomia“ megjegyzi: „Ajánlani, támogatni és meghajolni az államhatalom előtt két nagyon különböző dolog.“

Ehhez sem sok ész kell, hogy belásson. De ép azért, mert oly különböző a dolog, vettem fel a kérdést. Én is hiszem, hogy az ellenzék a jövő választásoknál többségre nem vergődik s én nem is annak biztos győzelmére céloztam, hanem az eshetőségre, mivel áll: Accidit in puncto... Vagy arról felesleges gondolkodni... én nem hiszem... Ha egyébaránt az eshetőség megvalósulna, akkor kétségtelen, hogy „oportet Deo magis obedire“, vagyis — a többség (habár balparti) által gyakorolt államhatalom előtt meghajlunk, sőt támogatjuk is — a jóban, s ezt teendik főpapjaink is első sorban. De vajjon, midőn ez államhatalom

előtt meghajlunk, azt a jóban gyamolítjuk, támogatjuk s ha a part végre fenállása ügyében megkeres, sürget bennünket, sőt követeli, mint fenálló, uralkodó többség, hogy fenállását, megmaradását erkölcsi súlyával moggassa a kath. egyház: — vajjon főpapjaink a partot ajánlani s ez által fenállásában támogatni fogják-e? Én sohasem szeretném hallani, hogy a kath. egyház politikai következettsége „az exigentia tudománya“ féle definitio nyomorult fátylára szoruljon...

A felsőbb szentesítés — mondja jegyzeteiben az „Autonomia“ — nem annyira a függetlenség (t. i. az egyház államtól függetlenségére), mint inkább a világi hitek befolyára (t. i. autonomikus szervezkedésre) vonatkozik. — Ezt igénytelenségünk lehetetlen volt nem tudni; de ép az aggaszt bennünket, és tán nem alaptalanul. Szentesítés előtt az autonomiának, illetőleg életbelépés előtt, az autonomikus szervezkedés (— saját magunk belügye) — kormányfőirak tervezete, ő Felső helyben hagyásától várja létesülte feltételeit. Ugyan nem méltán jut eszünkbe Kakas Márton eme ötlete: Miért üstökös az „Üstökös“? Mert szerkesztőjének egy cepp üstöke sincs. Én oly igazolva találok a M. Államból idézett szavakat, melyeket újból leírok: Autonomiánkat kell kivívni (a kormánygámságos kezei közül) a többi mint saját magunk belügye — könnyen rendbe lesz hozható.

Igen, mindenek előtt teljes függetlenség az államhatalomtól, a többi saját magunk belügye, azt rendezni óhajtja s tudja is, képes is a magy. kath. egyház. Teljes függetlenség az államhatalomtól szervezkedésünket, vagyonunkat, iskoláinkat, szóval egyházunk egyetemes ügyeit illetőleg, meghagyván az államnak — mit minden e hazában létező társulat szabályai sérthetlensége, céljai elérhetése tekintetéből jogos követel — a védői kötelezettséget s a mit viszont az állam maga részére jogosan tart fen és követel — a tudomás szerzési jogot az autonóm kath. egyház működése s tevékenységéről.

S az ily, teljesen a kath. egyház szemében rendezendő magy. kath. egyházi autonomia kizárja, azon miniszteri ellenjegyzést, melyet a „M. Állam“ nem tart feleslegesnek az autonomia mellett sem, — azon egyszerű okból, mert a püspökök kinevezésénél az egyházon kívül világi, politikai tekintetek is fennfognak. (M. Állam, jan. 31).

Mi ezt teljesen fölöslegesnek tartjuk, mert az ellenjegyzés vagy van befolyással, vagy nincs a püspökök s érsekek kinevezésére. — Ha van befolyással, úgy nincs autonomia; ha nincs, úgy értelmetlen.

De maga a „M. Állam“ szavai is feleslegessé teszik az ellenjegyzést. Midőn az ellenjegyzésről, mint nem fölöslegesről, az autonomia létesülte mellett fenmaradóról tovább beszél, az „Állam“, azt mondja: Hála Istennek, eddig sem okozott bajt a combinatio (a miniszteri ellenjegyzés a püspökök s érsekek kinevezésében), mert a magy. kath. clerusban az alkotmányos érzület és képesség az egyházi hivatással mindig karöltve jár.

Az egyház mindenütt teljes szabadságot, függetlenséget követel, s ott, hol az államhatalom országos intézményeknél fogva — az egyháznak semmi kedvezményt sem nyújt és nyújthat, az egyház sem engedélyez előjogokat. A „rex christianissimus“ ma már a történetét; hazánkban minden vallásfeleket egyenlő s így egyik sem nyerhet az államhatalomtól a másik sérelme (mélto s jogos sérelme) nélkül külön támogatást, — azért az apostoli jogok gyakorlata, a miniszteri ellenjegyzés a fennebbi alapon, még politikai tekintetnél fogva is teljesen fölösleges; mert amint a magy. clerusban az alkotmányérvület és képesség az egyházi hivatással mindig karöltve jár, a poltattott: úgy viszont, az egyházi képeesség- és hivatással az alkotmányos érvület. Nem lehet félni, hogy az autonóm egyház javaslata, ajánlata folytán, a pápa által kinevezett magy. püspök helyét a felsőházban a politikai élet minden momentumában ne fogná diszesen betölteni.

Az autonóm magy. kath. egyház terjeszsen

ő szentségének fel három, hat vagy akárhány püspökjelöltet s a pápa nevezze püspökeinket, az államhatalom teljes mellőztével. Ez volna a legerreceptebb kath. eljárás.

Ha soraimat végig olvassák, azt fogják mondani — ábrándozom. Meglehet, de én szívemből óhajtom nézetem megtestesülésének, hogy — faxit Deus!

A jövedelmi adó körüli eljárás Angliában.

II. Az adó kivétel.

Adózásra az adóhivatal szólít fel az által, hogy minden év elején elegendő számú bevallási ivatek küld a felügyelőkhöz — az adó kivétel közti felosztás végett. Ez utóbbiak viszont minden egyes adókötelezettet juttatnak ily ívet azon felszólítással, hogy jövedelmét valja be. A megtörtént felszólítások után az adó kivétel esküt köteles a főbiztosok kezeibe tenni annak bizonyítására, hogy ő bevallási ivatek mindenki számára hiven juttatott s hiven szólított fel mindenkit jövedelme bevallására. Miután az adó kötelezettek ivatek betöltötték, a titkár kivonatokat tesz belőlök a főbiztosok számára. — Ime ezek az általános rendszabályok a jövedelem megállapításánál általában, de ezenkívül minden egyes jövedelem-agnál különös szabályok is állnak fen.

A fölbirtokbéli jövedelemnél: minden e nemű tulajdontól azon kerületben fizetetik a jövedelmi adó, melyben az illető birtok fekszik. Kivétel csupán terjedelmes jóságoknál s oly egyes több kerületben fekvő birtoknál van, melyek ugyanazon egy bérlet alá tartoznak. — A bevallást rendszerint a birtokos teszi, tehát bérbe adott földnél a bérlo s csak ott a tulajdonos, hol a bérletösszeg 10 fontnál kisebb, vagy pedig a föld egy évnél rövidebb időre van bérbeadva. A megadóztatásnak a bérleti összeg az alapja. Ha a bérlet összeg a gabona árától függ vagy gabonában fizetetik, akkor az előbbi évek jövedelme szolgál alapul, vagy ha ez sem használ, akkor becslés történik. Miután a bevallási ivatek kitöltve az adó-kivétel kezeibe visszajöttek volna, bírálat alá vétetnek, ugyancsak ezek által a jövedelmi adó véglegesen megállapítottatik. — A bírálat eszközlése végett követelheti az adó-kivétel a bérleti szerződés felmutatását. Hogy ha pedig a szerződés szóbeli, vagy bármi okból formaszertint a szerződés nem létezik, akkor becslés útján határozatik meg a jövedelem.

Ezen felsorolt szabályok áthágói megsértői büntetés alá esnek, valamint azok is, kik az eljárást gátolják, vagy a hivatalos közegeket bántalmazzák. Így a többi közt az, ki jövedelmét hamisan valja be, háromszoros adójában s azonkívül 200 frt terjedhető bírságban marasztaltatott el. Hazug vagy csalási számdokból előhozott okok adó alóli felmentésért 2000 frt. bírsággal s az adó háromszorosával büntethetők. Bizonyítványok, nyugták stb. hamisítása 14 évre terjedhető deportatívól fenytetik. Hamis esküvők pedig a közönséges bünvádi eljárás alá tartoznak. Ime ez volna rövid vázlatban az eljárás az angol jövedelmi adó kivétel s beszedése körül. — Sokakat, kik a jelen tárgyra vonatkozó pozitív angol tövényeket keresnek, nem fog semmiképp kielégíteni azon körülmény, hogy az illető törvények hiányoznak, mert nincs bennök semmi reüsszer, semmi elv határozottan keresztulve, de am jusson ezeknek eszöbbe, hogy Angliában egyéb elvek sem irányadók, mint lehet megövéssa egyfelől az adókötelezett egyén szabadságának, másfelől az adókövetelő állam jogainak. Sokféle szempontból hiányosoknak tűnhetnek fel e szerint e törvényt biztosító intézmények, de ne felejtjük Stuart Millnek épen e körülményre vonatkozó szavait, ki azt mondja: „Angliában mindig több szabadság és rosszabb szervezet volt mint egyebütt; míg ellenben más országokban jobb a szervezet, de kevesebb a szabadság.“

A kassai egyházmegyéből.

A kassai kath. vegyes értekezlet lefolyásának közlésénél alkalmat vesz magának a M. A. február 2-iki számában egy bevezető cikket megírására, melyből három egyházmegye tanulhatja meg, hogy „fegyelmetlen botor östönök“, „nyilatkozni sem mert pruritusokban“ szenvedett és valószínűleg bele is veszett volna, ha a M. A. a mondott cikkben nyújtott panacea-ja ki nem rántja a halál torkából.

Csakis a kassai egyházmegyét sújtani számdékolto vonatkozásokra tesszük meg észrevételeinket, nem akarván követni a M. A. ot a törekvésben, melylyel meg a közmondás is tulment és egy csapással három legyet elröpitett.

A kassai tanácskozmányok lefolyását, eredményességét oly rózsaszinben tünteti fel az ottan közölt jegyzőkönyvi kivonat: hogy a M. A. Montalembertjei örömlükben szembehunyva forgatják a furkózt ütve, rugva magok körül és provokálják az oly nyilatkozatokat, melyek valódi értékére devalválják az egekig magasztalt correktséget és eredménygazdagságot az eljárásnak.

As említett jegyzőkönyvi kivonat — a legszelidebb kifejezéssel élve — nagyon szelidített módon adja elő a tények lefolytat, elhallgat nagyon jellemző episódokat, melyeket a M. A. ha tud, bizonyosan nem tombol annyira örömlükben, kivált ha még azt is tudná hozzá, hogy a mérv-

vagy a bevallás valódisága kétségbe vonatik, ott, mondom, a jövedelem számdékosan oly magasan állapítottatik meg, hogy az érdekeltek felfolyamodni kénytelenek s ilyenkor kényszerülve vannak közelebbi felvilágosításokat adni jövedelmükről. — Hivatalnokok fizetési, nyugdíjak stb. ott esnek adó alá, hol a kifizetés történik. Hivatalnokok fizetésére nézve mint feljebb említettem, maguk a hivatalnokok végzik a főbiztosi teendőket, a menyiben minden egyes ügykezelési osztály hivatalnokai közül elegendő számú 3-7 főbiztost az illető legfels. hivatalnok neves ki. De mind e felsorolt módokon kívül a jövedelem egyezmény útján megállapítható több egymásután évre, a mikor azután külön külön bevallás nem szükséges. Ezen szerződést azonban az adókötelezett csupán a teljhatalmú biztossal kötheti jogérvényesen s mindkét fél, mint minden szerződésnél, ugy itt is szorosán kötelezve van azt pontosan megtartani, kivétel csupán halál vagy oszód esetében van. Ezt a módját a jövedelem megállapításának, sokszor választják a nagyobb bank- és kereskedelmi hazák, még pedig leginkább kedvezőtlen évek után, mert ilyenkor a jövedelmi általány csekély. — Ezek az adó kivétel alapjait szolgáló évi jövedelem megállapításánál a fölvelek. Hely szüke miatt csak a főbb pontokat említettük s époly röviden kell nyilatkoznunk a jövedelmi adó befizetéséről is. — Ez mindig ott történik, hol az adó kivétel történt. Vannak ugyan itt is egyes csekélyebb kivételek, de ezt hosszas volna itt elsorolni: lég bersz talán e tárgyan csak még annyit felemlíteni, hogy az, ki adóját legalább két határidővel előbb fizeti, az 4%-nyi leengedést nyer.

III. Büntetések.

Ezen felsorolt szabályok áthágói megsértői büntetés alá esnek, valamint azok is, kik az eljárást gátolják, vagy a hivatalos közegeket bántalmazzák. Így a többi közt az, ki jövedelmét hamisan valja be, háromszoros adójában s azonkívül 200 frt terjedhető bírságban marasztaltatott el. Hazug vagy csalási számdokból előhozott okok adó alóli felmentésért 2000 frt. bírsággal s az adó háromszorosával büntethetők. Bizonyítványok, nyugták stb. hamisítása 14 évre terjedhető deportatívól fenytetik. Hamis esküvők pedig a közönséges bünvádi eljárás alá tartoznak. Ime ez volna rövid vázlatban az eljárás az angol jövedelmi adó kivétel s beszedése körül. — Sokakat, kik a jelen tárgyra vonatkozó pozitív angol tövényeket keresnek, nem fog semmiképp kielégíteni azon körülmény, hogy az illető törvények hiányoznak, mert nincs bennök semmi reüsszer, semmi elv határozottan keresztulve, de am jusson ezeknek eszöbbe, hogy Angliában egyéb elvek sem irányadók, mint lehet megövéssa egyfelől az adókötelezett egyén szabadságának, másfelől az adókövetelő állam jogainak. Sokféle szempontból hiányosoknak tűnhetnek fel e szerint e törvényt biztosító intézmények, de ne felejtjük Stuart Millnek épen e körülményre vonatkozó szavait, ki azt mondja: „Angliában mindig több szabadság és rosszabb szervezet volt mint egyebütt; míg ellenben más országokban jobb a szervezet, de kevesebb a szabadság.“

szeker szerint, de saját magányelém után ia, kakra nézve az erősítő-italnak gyógysikere szenved már; míg több kísérlet alatt levő l az orvosi ítélet még függőben tartatik és etőknek taunsága alapján fog kimondatni.

den osztályu szenvedőket, kik az erősítő, kellelőges alkalmazási utasításért fogna. zszám fordulni, arra kérem: bizalmas leve- gyszerben fogalmazzzák minden ezereomia obeli utasítás ugy mint ezelőtt is rangköl- ill egyedtl emberbaráti tekintetből fog itatni.

Székes Fehérvárott, január
Dr. Schaller.

adó-társadalmos és feladós szerkesztő:
ÁNYI J. MIHÁLY.

Felsőbbégi kötvények.	Árva	Tartal
1867. Erzsébet vasút	102.50	108.50
1867. államosított	120.50	121.00
Déli vasút	101.00	100.25
Északi vasút	89.50	89.75
Cseh nyugati vasút	85.25	85.50
Tisza vasút	—	—
Gál. Károly Lajos vasút	96.00	96.00
Magyar északi vasút	—	—
Lemberg-ernyov vasút	75.00	75.25
Erdélyi vasút	81.25	81.60
Ausztr. Dunagőrházj. társ.	98.50	99.00
Pesti lánchíd	—	—

Érték és pénz.	Árva	Tartal
Frankfurti váltó	99.50	100.00
Londoni váltó	118.50	119.00
Párizsi váltó	47.20	47.40
Cs. arany	5.66	5.81
Napoleon'or	9.52	9.58
Egyleti tallér	1.75	1.86
Észt	91.15	7.61

Egyéni jótéltetés adatai.	Érték
Válóban jól járó ezüst ezülder	12 ft.
borony	17 "
arany ezülder	30 "
borony	40 "
amerikai cylvindar	10 "
ingórá. Sud napi felhúzás- sai, fertály és orálto szer- kezettel	60 "
inga-óra ütőszekerezzel	37 "
inga-óra	20 "

Finom arany és ezüst lánczok a legmérsékeltébb áron.
Mindennemű órák kijavításra felvételnek és jótállás mellett a legjobban és legújabbban kijavítatnak. Vitéki megrendelések a legpontosabban teljesítenek.

Mohóvőny-lepénykék.
Köhhögés és rekedtség alkalmával, továbbá elnyálkásodás ellen ennek enyhítése és meggyógyítására minden létező szerék közt a leghatásosabbak. — Egy doboz ára 40 kr., egy tucatsz 4 ft 20. — A nagyobb mennyiségben vásárlók kiváló tekintet és nyelvelemben fognak részesülni.
Pagliano Jeromos, florencei tanár.

biru sörök enyosom, és az általános elismert n a t a h a r t u t b a l z s a m, a f e r r i t a k á r é s a n o i f e h e r l o y á s e l l e n e g y e d i t f e l g y e r k ö k b e n G i e r g i l e t v á n j a t e k k a r t y a - e g y a r o s a l. P e s t e n, D e á k F e r e n c z u t c z a (a z e l ö t t N a g y h i d - u t c z a 6 1 k s z á m a l a t t, a „f e h e r h a j o s“ s z á l l o b a e p ü l t e b e n k a p a t ó, a b a s z n a d i a t i u t s á d s á l e g y ü t t. E g y i t t e g a r á 1 f t 4 0 k r., 6 i t t e g 1 f t 5 0, — 1 2 i t t e g 1 f t 7 0, — 1 0 0 i t t e g 1 0 0 f t. U g y a n n t v a n a v a l ó d i k a r p á t h i f ü e k t h e a r a k t á r a; t o v á b b a a f ü d ő - é s m e l l e t t e g e k s z á m á r a a z u g y e v e z e t t „p r o z s z i á n f i.“ — E g y e s m a g u t a s t á s s á l e g y ü t t 3 0 k r. — E g y t u c z a t 3 f t.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Pesti Áru- és értéktársa', 'Gyabna-árak', 'Készlet', 'Záloglevelek'.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Magyar értékpapírok arkelete', 'Pesti keresked. bank', 'Pesti iparbank', 'Magyar hitelbank'.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Bécsi börze', 'Államadóság', 'Sorsjegyek'.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Részvények', 'Elsőbbségi kötvények', 'Érték és pénz'.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Előfizetési', 'Beigatási díj', 'Előfizés'.

PAGLIANO SZÖRÖP. Valódi. Az egyedüli egyetemes vértisztító szer. Includes a portrait of a man and text describing the product's benefits.

A mártius 1-i húzáshoz. Ajánlatra méltó sorsjegy-társulat. 100 db. 50 ftos 5000 fti 1864-iki sorsjegyekre. Includes a table of numbers and a list of prizes.

KUGLER ADOLF. Pesti könyvtárnál megjelent. f. évi augusztus végéig rendelkezésként lezállított és folyó rendszer árakon kapható művek. Lists various books and their authors.

Magyarországi és kereskedelmi munkák. Gazdasági és kereskedelmi munkák. Lists various economic and trade-related works.

KOHN PHILIPPE. Patek, Philippe és társa hírneves órágyárosok tanítványa. Óra-üzlete Pesten, Dorottya utca 2. szám alatt. Includes an image of a pocket watch.

Kohn Philippe, órágyáros Pesten, Dorottya utca 2. szám. Vidéki megrendelések a pénzösszeg előleges beküldése vagy utánvétel mellett gyorsan és pontosan teljesítenek. — Q r á k c s e r e t e n is elfogadjuk.

AUTO. Liberalismus és. Includes an image of a car and text about automobiles and liberal politics.